

Raadsvoorstel

Portefeuillehouder: Remco Hendriks		Opgesteld door: Rob Veelenturf, BOR Beheer	
Besluitvormende vergadering: 9 juli 2026	Registratienummer collegebesluit: 562416	Raadsnummer (niet invullen, dit vult de griffie in)	
Titel / onderwerp: Vaststelling wegcategoriseringsplan gemeente Nieuwkoop			
<p>Samenvatting:</p> <p>In de Tweede Kamer is op 27 oktober 2020 een motie aangenomen om als norm voor alle wegen binnen de bebouwde kom een snelheidsregime van 30 km per uur in te stellen. Deze maatregel moet de verkeersveiligheid verbeteren binnen de bebouwde kom. Dat heeft geresulteerd in de opkomst van een nieuwe wegcategorie, een gebiedsontsluitingsweg met een snelheidslimiet van 30 km/u (GOW30).</p> <p>In het vastgestelde gemeentelijke verkeers- en vervoersplan (GVVP) is er een wegcategoriseringsplan opgenomen voor het gemeentelijke wegennet. Echter hier is nog geen rekening gehouden met de GOW30. In het voorliggende categoriseringsplan wordt aangegeven welke wegen in de gemeente Nieuwkoop binnen de categorie GOW30 vallen, op welke grond daarvoor gekozen is en welke maatregelen er nodig zijn om aan de bijbehorende inrichtingskenmerken te voldoen.</p> <p>In het op 18 december 2025 vastgestelde beheerplan Wegen 2026-2030 is aangegeven dat in het 2e kwartaal 2026 het wegcategoriseringsplan wordt aangeboden aan de raad waarin de nieuwe wegcategorisering GOW30 is opgenomen. In het vastgestelde beheerplan wegen 2026 t/m 2030 zijn vier wegen opgenomen die in aanmerking komen om afgewaardeerd te worden van een GOW50 naar een GOW 30. In de voorziening wegen is op dat moment nog geen rekening gehouden met het aanpassen van de weginrichting tot een GOW30 voor deze vier wegen bij groot onderhoud aan de weg.</p>			

Voorgesteld besluit:

De raad wordt voorgesteld het volgende te besluiten:

1. In te stemmen met het voorliggende wegcategoriseringsplan voor alle wegen binnen de gemeente Nieuwkoop;
2. a. Het bestaande krediet van de Voorweg met € 170.000 en het krediet Simon van Capelweg met € 330.000 op te hogen voor het herinrichten van beide wegen tot een GOW30;
b. De verhoging van deze kredieten te dekken uit de reserve GVVP en daarvoor een bedrag van € 500.000 over te hevelen naar de reserve dekking kapitaallasten ter dekking van de jaarlijkse kapitaallasten;
3. a. Het bestaande krediet van de Achterweg met € 280.000 en het krediet Churchillaan met € 500.000 op te hogen voor het herinrichten van beide wegen tot een GOW30;
b. De verhoging van deze kredieten te dekken uit de algemene reserve en daarvoor een bedrag van € 780.000 over te hevelen naar de reserve dekking kapitaallasten ter dekking van de jaarlijkse kapitaallasten;
4. De voorziening groot onderhoud met € 1.651.757 te verlagen en een storting ter hoogte van hetzelfde bedrag te voldoen in de reserve dekking kapitaallasten;
5. De bovenstaande besluiten financieel te verwerken bij de begroting 2027.

burgemeester en wethouders van Nieuwkoop

TOELICHTING

Inleiding / aanleiding

In de Tweede Kamer is op 27 oktober 2020 een motie aangenomen om als norm voor alle wegen binnen de bebouwde kom een snelheidsregime van 30 km per uur in te stellen. Deze maatregel moet de verkeersveiligheid verbeteren binnen de bebouwde kom.

Dat heeft geresulteerd in de opkomst van een nieuwe wegcategorie, een gebiedsontsluitingsweg met een snelheidslimiet van 30 km/u (GOW30). Deze nieuwe categorie is mede beoogd als oplossing voor de problematiek van de zogeheten 'grijze' wegen waarin de functie, het gebruik en inrichting met elkaar knellen. 'Grijze' wegen hebben kenmerken van zowel een gebiedsontsluitingsweg als een erftoegangsweg. Er is geen veilige fietsruimte maar wel veel gemotoriseerd verkeer. In 2021 heeft de tweede kamer een verzoek gedaan bij de SWOV (Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid) om een afwegingskader op te stellen voor wegbeheerders om te kunnen bepalen of een weg in aanmerking komt voor een snelheidsverlaging (GOW30).

Op basis van het afwegingskader heeft ingenieursbureau SWECO in opdracht van de provincie Zuid-Holland een Quick Scan uitgevoerd op alle gebiedsontsluitingswegen binnen de bebouwde kom. Zo ook op onze wegen om te bepalen op basis van het afwegingskader of een weg afgewaardeerd kon worden naar een GOW30.

In dit voorliggende categoriseringsplan wordt aangegeven welke wegen in onze gemeente binnen de nieuwe wegcategorie GOW30 vallen, op welke grond daarvoor gekozen is en welke maatregelen er nodig zijn om aan de bijbehorende inrichtingskenmerken te voldoen. Hiermee volgen wij de landelijke tendens om 30 km/u in de bebouwde kom als uitgangspunt te nemen.

Een nieuwe wegencategorisering binnen de gemeente Nieuwkoop is gezien bovenstaande ontwikkelingen gewenst, om als kader te dienen voor toekomstige verkeers- en ontwerpvragestukken. Het plan dient als basis om een juiste balans tussen functie, vormgeving en gebruik van wegen te waarborgen. Het doel van het wegencategoriseringsplan is om de veiligheid en leefbaarheid op de wegen in Nieuwkoop te verbeteren, terwijl de bereikbaarheid behouden blijft.

We streven ernaar om bij groot onderhoud/reconstructie van een weg dichterbij dat wensbeeld te geraken. Veelal worden de maatregelen gekoppeld aan de planning van het wegenbeheerplan. In het vastgestelde beheerplan wegen 2026 t/m 2030 zijn vier wegen opgenomen die in aanmerking komen om afgewaardeerd te worden van een GOW50 naar een GOW 30. Het gaat om de Voorweg (2026), Simon van Capelweg (2027), Achterweg (2028) en Churchilllaan (2028). In het voorliggende raadsvoorstel wordt extra krediet aangevraagd om deze wegen tijdens groot onderhoud in te richten conform de richtlijnen van een GOW30.

Beoogd (maatschappelijk) effect

Het wegencategoriseringsplan draagt bij aan het verkeersveiliger maken van onze wegen voor met name de kwetsbare verkeersdeelnemers. Door de snelheid op veel wegen te verlagen neemt het risico op ernstig ongevallen af.

Daarnaast draagt het verlagen van de snelheid op de belangrijkste ontsluitingswegen in onze kernen bij aan het vergroten van de leefbaarheid.

Kader / eerdere besluiten / voorgeschiedenis

In de Tweede Kamer is op 27 oktober 2020 een motie aangenomen om als norm voor alle wegen binnen de bebouwde kom een snelheidsregime van 30 km per uur in te stellen.

In 2021 heeft de tweede kamer een verzoek gedaan bij de SWOV (Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid) om een afwegingskader op te stellen voor wegbeheerders om te kunnen bepalen of een weg in aanmerking komt voor een snelheidsverlaging (GOW30).

In september 2022 heeft SWECO in opdracht van Holland Rijnland een quickscan uitgevoerd op basis van het afwegingskader welke wegen in de gemeente Nieuwkoop konden worden afgewaardeerd tot een GOW 30.

In april 2023 zijn de (voorlopige) inrichtingskenmerken voor een GOW30 gepubliceerd door het CROW in opdracht van het ministerie van Infrastructuur en Waterschap.

Kadernota 2027-2030

In de opgestelde kadernota 2027-2030 is de inrichting 30km (Opgave Bede Welvaart) opgenomen onder de onzekerheden en ontwikkelingen maar niet financieel verwerkt in de kadernota 2027-2030.

Informatiebrief perspectief 2027-2030

In deze brief, vooruitlopend op de kadernota, is aandacht besteed aan de 30 km inrichting van wegen. Hierbij is aangegeven dat dit een structurele last van €100.000 - €1.200.000 oplevert e.e.a. afhankelijk van de te maken keuzes.

Participatie / betrokken partijen / personen

Duurzaamheidsaspecten

Een duurzame veilige weginrichting draagt bij aan de verkeersveiligheid, leefbaarheid en bereikbaarheid in onze kernen.

Gezondheid

Het verlagen van de maximum snelheid draagt bij aan het verbeteren van de leefkwaliteit in onze kernen.

Varianten met argumenten voor en tegen

Met het voorliggende wegcategoriseringsplan dragen we bij aan een duidelijke verkeersstructuur in de gemeente voor zowel bewoners als bezoekers. Bovendien draagt het bij aan het verder verhogen van de verkeersveiligheid voor alle verkeersdeelnemers en in het bijzonder de kwetsbare verkeersdeelnemers.

Met de genoemde maatregelen in het Wegencategoriseringsplan voeren wij een aantal concrete punten uit het coalitieprogramma uit, zoals het verbeteren van de verkeersveiligheid, verbeteren van de oversteekbaarheid en het verlagen van de rijsnelheid.

Voorgesteld besluit

De raad wordt voorgesteld het volgende te besluiten:

1. In te stemmen met het voorliggende wegcategoriseringsplan voor alle wegen binnen de gemeente Nieuwkoop;
2. a. Het bestaande krediet van de Voorweg met € 170.000 en het krediet Simon van Capelweg met € 330.000 op te hogen voor het herinrichten van beide wegen tot een GOW30;

- b. De verhoging van deze kredieten te dekken uit de reserve GVVP en daarvoor een bedrag van € 500.000 over te hevelen naar de reserve dekking kapitaallasten ter dekking van de jaarlijkse kapitaallasten;
3. a. Het bestaande krediet van de Achterweg met € 280.000 en het krediet Churchillaan met € 500.000 op te hogen voor het herinrichten van beide wegen tot een GOW30;
b. De verhoging van deze kredieten te dekken uit de algemene reserve en daarvoor een bedrag van € 780.000 over te hevelen naar de reserve dekking kapitaallasten ter dekking van de jaarlijkse kapitaallasten;
4. De voorziening groot onderhoud met € 1.651.757 te verlagen en een storting ter hoogte van hetzelfde bedrag te voldoen in de reserve dekking kapitaallasten;
5. De bovenstaande besluiten financieel te verwerken bij de begroting 2027.

Kanttekeningen / risico's en beheersmaatregelen

Vanuit beheer en onderhoud gaat de voorkeur uit naar eenzelfde type verharding voor de rijbaan als de fietsstroken. De definitieve materiaalkeuze zal per project worden bepaald in overleg met onder andere de busmaatschappijen, wegbeheerder en de directe omgeving.

Wanneer het niet mogelijk blijkt te zijn om te kunnen voldoen aan de kenmerken van een wegcategorie moet worden nagegaan of mogelijke conflicten beperkt kunnen worden.

Voorbeelden van beheersmaatregelen zijn:

- Het sturen van bepaalde vervoerswijzen via een alternatieve route;
- Teruggaan naar een minimale wegbreedte in het dwarsprofiel;
- Toevoegen van extra snelheidsremmende maatregelen op wegvakken en/of kruispunten;

Als ondanks het invoeren van beheersmaatregelen geen geloofwaardige en herkenbare weginrichting mogelijk is, dan blijkt de gewenste wegrichting niet te 'passen' in de praktijk en is een heroverweging van de functie en wegcategorie noodzakelijk.

Financiële en Juridische gevolgen

Voor het op 18 december 2025 vastgestelde wegenbeheerplan 2026 t/m 2030 is in de voorziening wegen geen rekening gehouden met aanpassingen aan de weginrichting van wegen. Er is budget gereserveerd in de voorziening wegen om de deklaag te vervangen en terug te brengen naar de oorspronkelijke staat. Voor de Achterweg, Churchillaan, Simon van Capelweg en Voorweg betekent dit dat er geen financiële middelen zijn om ze in te richten als een GOW30 in het aankomende beheerplan.

In het Gemeentelijke verkeers- en vervoersplan zijn de **Simon van Capelweg en Voorweg** expliciet benoemd in het maatregelen pakket waarbij we de aanwezigheid en zichtbaarheid van de fietser willen verduidelijken door de aanleg van brede fietsstroken. Met het inrichten van deze wegen als een GOW 30 wordt hier gehoor aan gegeven. De benodigde extra kosten worden geraamd op € 500.000.

We vragen u dit bedrag van € 500.000 beschikbaar te stellen vanuit de reserve GVVP. Met het onttrekken van € 500.000 uit de reserve GVVP blijft er nog € 2,3 miljoen beschikbaar in de reserve GVVP.

Als gemeente konden wij voor de laatste keer gebruik maken van de mogelijkheid om aanspraak te maken op een subsidie vanuit de investeringsimpuls (3de tranche) Verkeersveiligheidsmaatregelen. Wij hebben het herinrichten van de Achterweg in Nieuwkoop tot een GOW 30 aangedragen als project bij het Rijk. We hebben van het Rijk een bedrag van € 269.504 ontvangen voor de Achterweg met de verplichting dat de werkzaamheden uiterlijk 31 december 2028 afgerond moeten zijn.

Voor de herinrichting van de **Achterweg** is momenteel geen financiële dekking. Vanuit het wegenbeheerplan is voor de achterweg een bedrag van € 280.000 geraamd voor groot onderhoud.

Om de Achterweg in te richten als een GOW30 met betonstraatstenen is eenmalig een bedrag van € 550.000 benodigd. Met de verkregen subsidie vragen wij u eenmalig voor de Achterweg een bedrag van € 280.000 beschikbaar te stellen.

Voor de herinrichting van de **Churchillaan** is momenteel geen financiële dekking. Vanuit het wegenbeheerplan is voor de Churchillaan een bedrag van € 185.000 geraamd voor groot onderhoud. Om de Churchillaan in te richten als een GOW30 met betonstraatstenen vragen wij u eenmalig een bedrag van € 500.000 beschikbaar te stellen.

Door de meerkosten van de 30km zones wordt het gehele project (groot onderhoud + meerkosten 30km zones) een reconstructie. Deze moet conform de BBV regelgeving in zijn geheel worden geactiveerd. De reeds voorziene kosten voor groot onderhoud komen hierdoor vrij te vallen en moeten worden ingebracht in de reserve dekking kapitaallasten.

De bovengenoemde bedragen worden verwerkt in de begroting van 2027.

Bijlagen

Bijlage 1: Wegcategoriseringsplan gemeente Nieuwkoop

Bijlage 2: Raadsbesluit Vaststelling wegcategoriseringsplan gemeente Nieuwkoop

Advies meningsvormende raad